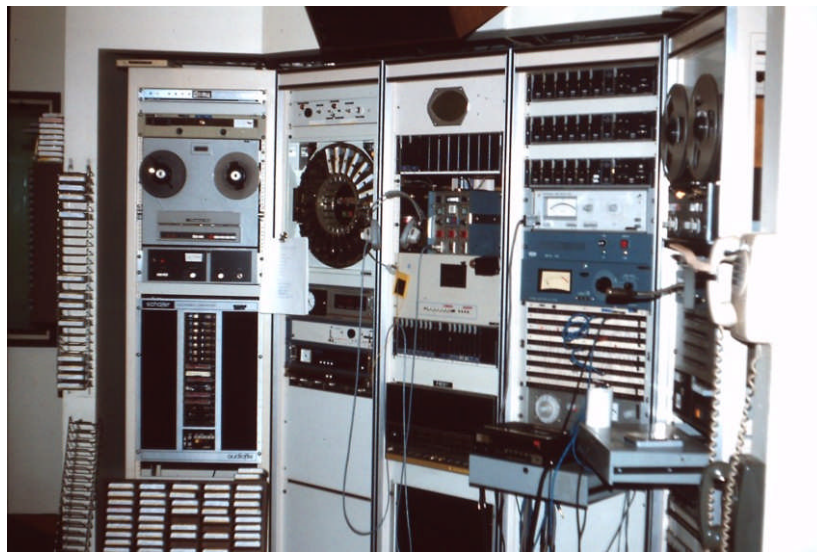

De CBC, Canadian Broadcasting Corporation

In praktisch elk land ter wereld is er één of zijn er meerdere organisaties die zich verantwoordelijk stellen voor de organisatie van de publieke radio en televisie. Voor Canada is het 'The Canadian Broadcasting Corporation', kortweg de CBC genoemd, ingesteld door de overheid. Omdat Canada, zoals algemeen bekend, ook deels een Franstalig land is, wordt de CBC ook la Société Radio-Canada, Radio-Canada of SRC genoemd.

Hoewel enkele van de lokale radiostations, die onder de CBC vallen, ouder zijn, is de officiële oprichtingsdatum gesteld op 2 november 1936. Dit betekent dat de CBC in 2011 haar 75-jarig bestaan viert. Laten we een korte blik werpen op de organisatie en ons beperken tot de radiotaken. Binnen de radioverzorging vallen: CBC Radio One, CBC Radio 2, Première Chaîne, Espace Musique en de internationale radio service Radio Canada International, Radio Nord Québec als wel tal van lokale radiostations. De moederorganisatie is trouwens ook nog breder actief want CBC heeft 20% van de aandelen van Canadian Satellite Radio Holdings in handen, een onderneming die ondermeer Sirius Canada en XM Radio Canada onder haar vleugels heeft.

CBC Radio Canada brengt programma's in het Engels en Frans en daarnaast, zoals men het zelf omschrijft, in acht inlandse dialecten via de landelijke stations in Canada. Via de internationale service maakt men gebruik van zeven verschillende talen, terwijl via het internetradiostation RCI Viva acht

talen worden ingezet. Dit station is vooral gericht op aspirant inwoners van het land die recentelijk zijn geïmmigreerd naar Canada en gaan voor de Canadese nationalisatie.

De financiële structuur van de CBC kan voornamelijk in dezelfde categorie worden geplaatst als met andere grote publieke omroepen in grote landen, zoals bij de BBC. Maar gelijk aan het systeem in bijvoorbeeld Ierland bij de staatsomroep RTÉ, was het bij de CBC eerst toegestaan het budget aan te vullen met inkomsten via commercials. Dit gebeurde vanaf 1936 tot in 1974, toen de regering besloot van de CBC een commercial vrije radio organisatie te maken.

Even terug naar het begin: In 1929 werd er een speciale commissie, door de Canadese regering, ingesteld om een publieke omroeporganisatie op te zetten. Een commissie die hetzelfde jaar al met het voorstel kwam om landswijd een netwerk op te zetten. Reden hiervan was dat men in Canada meer en meer het idee kreeg dat de opkomst van de Amerikaanse radio té

snel ging en dat er dreiging was dat men vanuit de VS een té grote vinger in de Canadese radiopap zou krijgen. Er was in die tijd al sprake van enkele vormen van radio in Canada. Men had bijvoorbeeld de Canadian National Railways, dat een netwerk van radiostations had opgezet om haar reizigers tevreden te stellen en ze weg te houden bij CNR Radio en CRBC, de voorganger van de CBC.

In 1932 besloot de regering, onder leiding van de toenmalige premier R. Bennet, de Canadian Radio Broadcasting Commission, samen te stellen om verdere uitwerking tot oprichting van de CRBC te verwezenlijken. Laatstgenoemde organisatie had al het Canadian National Railway netwerk overgenomen, dat voornamelijk radioprogramma's uitstraalde voor reizigers in Oost en Centraal Canada. Op 2 november 1936 begonnen dus de staatsomroep CBC, als voorbeeld van het in Groot Brittannië gevoerde opbouwsysteem van de BBC.

De daarop volgende decennia was de CBC verantwoordelijk voor alle ontwikkelingen op radiogebied in Canada. Het was namelijk, tot 1958, niet alleen een radiostation met diverse takken maar ook de regulator voor de radio in het land. Het startte ondermeer een Franstalige service in 1937 en kwam in 1946 met het idee een FM netwerk op te richten, hoewel het tot 1960 zou duren alvorens dit FM netwerk er echt kwam. Gedurende de periode van 1944 tot 1962 was het Engelstalige netwerk trouwens opgesplitst in twee afdelingen, te weten de Trans-Canada Network en de Dominion Network. Laatst genoemde bracht de meer licht verteerbare programma's, waaronder Amerikaanse radio programma's. In 1962 kwam aan Dominion Network een einde en werd de totale organisatie CBC Radio genoemd. Tegen het einde van de vorige eeuw werd de naam omgezet naar CBC Radio One en CBC Radio Two.

CBC Radio heeft vier verschillende landelijke netten, waarvan er twee in het Engels hun uitzendingen verzorgen, te weten CBC Radio One en CBC Radio 2. De twee anderen zenden uit in het Frans en zijn bekend onder de namen 'Première Chaîne en Espace Musique. Zowel CBC Radio One als Première Chaîne focust zich op de nieuwsvoorziening, hoewel er ook amusementsprogramma's en sport worden uitgezonden. In het verleden werd er door alle stations van CBC Radio One via de middengolf uitgezonden maar velen zijn al overgestapt op het gebruik van de FM. Voor CBC Radio 2 en Espace Musique geldt dat men exclusief via de FM uitzendingen verzorgt en binnen het format kunst en cultuur valt, met nadruk op de muziek.

Door de CBC worden er ook twee korte golf stations gerund. De eerste, Radio Nord Québec, verzorgt inlandse programma's gericht op de bevolking van Noord Québec, op een frequentie van 9625 kHz en het andere station is Radio Canada International, de internationale service. Anno 2011 verzorgt men programma's in zeven verschillende talen die gericht op de VS en andere landen van de wereld, waarbij diverse frequenties worden ingezet. Daarbij worden er vooral nieuwsprogramma's en cultuur uitgezonden via analoge en digitale kortegolfzenders, satelliet en via transcriptie, via zusterstations verspreid over de gehele wereld.

In sommige delen van Canada zijn er ook speciale, door de CBC gerunde, AM en FM stations, die regelmatig weerberichten uitstralen. Gedacht dient daarbij te worden aan de grote nationale en provinciale parken, die Canada heeft. Op internet zijn de volgende beide links van belang: www.CBC.ca en www.Radio-Canada.ca

Toen CBC Radio in 1986 vijftig jaar bestond, was Jelle Knot, samen met zijn partner Iris Snoek, op reis in het immense land en maakte de bij dit artikel geplaatste en inmiddels nostalgische foto's van CBC Radio in Charlottetown op Prince Edward Island.

Hans Knot

